

## Čís. 3805.

Předpis § 475 odst. druhý tr. ř. nevyžaduje ke své použitelnosti, by se byl z rozsudku okresního soudu odvolal obžalobce, dovoluje naopak zrušiti rozsudek okresního soudu k návrhu státního zástupce, i když podnětem, z něhož se věci obíral sborový soud první stolice jakožto soud odvolací ve věcech přestupkových, bylo jen odvolání odsouzeného obžalovaného.

Použití § 475 čís. 2 tr. ř. předpokládá, že okresní soud soudil o činu zakládajícím zločin nebo přečin. Ukáže-li se (v tom směru nenapadeným) rozhodnutím krajského jako nalézacího soudu, že kvalifikace činu za zločin nebo přečin byla předpokládána mylně a že čin je (byl) přestupkem, nemá nalézací soud, shledav v činu obžalovaného zase jen přestupek, vyslovovati trest přísnější, než byl vysloven rozsudkem soudu okresního, a to ani, je-li sazba tohoto přestupku (§ 335 tr. zák.) přísnější, než onoho, jímž byl původně uznán vinným (§ 431 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 12. března 1930, Zm I 854/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 6. září 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. a odsouzen podle § 335 tr. zák. použitím § 260 písm. b) tr. zák. do vězení na 14 dní nepodmíněně, vyhověl potud, že výrok napadeného rozsudku o trestu zrušil a obžalovanému uložil pokutu 100 Kč, v případě nedobytnosti trest vězení 5 dnů, a to nepodmíněně. Jinak zmateční stížnost zavrhl. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

## d ů v o d e c h :

Námítky zmateční stížnosti proti napadenému rozsudku jsou jednak povahy procesuální, jednak směřují proti řešení otázky viny a kvalifikace činu, jednak se týkají otázky trestu. Jejich rozboru jest předeslati toto: Obžalovaný byl rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 10. ledna 1929 uznán vinným přestupkem § 431 tr. zák. a odsouzen k pokutě 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na pět dnů, proto, že dne 29. března 1928 v K. V., jeda neopatrně automobilem, přivodil srážku s motocyklem, jež řídil Walter F., z čehož F-ovi vzešlo lehké ublížení na těle. Z rozsudku se odvolal jen obžalovaný. Při odvolacím roku navrhl státní zástupce, by byl rozsudek podle § 475 odst. 2 tr. ř. zrušen a by bylo zahájeno zákonné řízení pro přečin podle § 337 tr. zák. Krajský soud v Chebu jakožto soud odvolací zrušil rozsudkem ze dne 27. března 1929 napadený rozsudek podle § 475 odst. 2 tr. ř. a uložil okresnímu soudu v Karlových Varech, by zahájil zákonné řízení proti obžalovanému pro přečin podle § 337 tr. zák., shledav pŕŕtahy jednak v tom směru, že poškozený Walter F. utrpěl poranění těžké,

jednak, že se zavinění obžalovaného stalo za okolností zvláště nebezpečných, takže okresní soud soudil o činu, který podle § 13 čís. 1 tr. ř. nepodléhá jeho věcné příslušnosti. Na obžalovaného byla pak podána obžaloba pro přečin podle § 337 tr. zák. a rozsudkem krajského jako nalézacího soudu v Chebu ze dne 6. září 1929 byl obžalovaný uznán vinným přestupkem podle § 335 tr. zák., jehož se dopustil dne 29. března 1928 v K. V. neopatrnou jízdou automobilem, při čemž z toho nastalo těžké uškození na těle Waltra F-e; za to byl obžalovaný odsouzen podle § 335 I. tr. zák. použitím § 260 písm. b) tr. zák. do vězení na 14 dnů, zostřeného jedním postem. V důvodech rozsudku shledal nalézací soud, že obžalovaný zavinil srážku naopatrnou a rychlou jízdou a že zranění, jež Walter F. ze srážky utrpěl, bylo těžké, neshledal však, že obžalovaný jednal za okolností zvláště nebezpečných, pročež posoudil zavinění obžalovaného jako přestupek podle § 335 tr. zák.

Zmateční stížnost uplatňuje proti rozsudku pokud se týče proti řízení před krajským jako nalézacím soudem s hlediska důvodů zmatečnosti podle čís. 3 a 4 § 281 tr. ř. především po stránce procesuální, že byly porušeny zásady trestního řízení, ano bylo krajským jako odvolacím soudem postupováno podle § 475 odst. 2 tr. ř., ač se z rozsudku okresního soudu odvolal jen obžalovaný. Stížnosti nelze dáti za pravdu. Nehledíc k tomu, že nelze nalézacímu soudu vytýkati rozhodnutí, jež učinil soud jiný a že důvody zmatečnosti podle čís. 3 a 4 § 281 tr. ř. nemohou tu přicházeti v úvahu, ano nejde o porušení žádného z předpisů uvedených v čís. 3, a zmatečnost podle čís. 4 předpokládá návrh neb odpor stěžovatelův, k čemuž podle protokolu nedošlo, — vyhovoval postup odvolacího soudu v ohledu formálním plně předpisu § 475 odst. 2 tr. ř., jenž ke své použitelnosti nevyžaduje, by se z rozsudku okresního soudu odvolal obžalobce, dovoluje naopak zrušiti rozsudek okresního soudu k návrhu státního zástupce, i když podnětem, z něhož se s věcí obíral sborový soud první stolice jakožto soud odvolací ve věcech přestupkových, bylo jen odvolání odsouzeného obžalovaného. Tak rozhodoval o otázce procesuální již vídeňský zrušovací soud (srov. zejména rozhodnutí Sb. čís. 1008, 3397, OeR čís. 260, 435, 714) a tak rozhoduje i tento Nejvyšší jako zrušovací soud (srov. zejména sb. tr. čís. 12, 836, 1007, 1366, 2060). Z literatury budiž v tomto smyslu uveden Storch II., str. 539 a poznámky Löfflerovy k výše uvedeným rozhodnutím vídeňským. Opačnému názoru Lohsingovu (druhé vydání str. 689/691) nepodařilo se zjednati si v judikatuře uznání.

Pochybno bylo však nalézacím soudem po stránce hmotněprávní při výměře trestu, a zmateční stížnost vytýká rozsudku v té příčině právě zmatečnost z důvodu čís. 11 § 281 tr. ř. Důvodem, z něhož se krajský jako nalézací soud obíral případem, zahájeným již před okresním soudem, byl předpoklad, že okresní soud jednal o věci, vymykající se z jeho věcné příslušnosti a náležející podle § 13 čís. 1 tr. ř. před sborový soud první stolice. Nebýti toho, byl by se mohl sborový soud první stolice zabývati případem jen podle § 13 čís. 2 tr. ř. jakožto soud odvolací. Poněvadž odvolání z rozsudku soudu okresního bylo podáno jen obžalovaným,

byl by v takovém případě obžalovaný proti uložení vyššího trestu, než který byl vysloven soudem okresním, zabezpečen předpisem § 477 odst. 2 tr. ř., jenž jest jedním z předpisů, v nichž dochází výrazu zásada zákazu reformationis in peius (srov. §§ 290, 293, 295, 359 tr. ř.). Tato zásada by ovšem obžalovaného nekryla v případech § 475 čís. 2 tr. ř., poněvadž tu právě sborový soud soudí jako stolice nalézací, nikoli k odvolání obžalovaného, a nezákonné předchozí řízení před okresním soudem nemůže míti účinku. Ale použití předpisu § 475 čís. 2 tr. ř. předpokládá, že okresní soud soudil o činu zakládajícím zločin nebo přečin. Ukáže-li se (v tom směru nenapadeným) rozhodnutím krajského jako nalézacího soudu, že kvalifikace činu obžalobního za zločin nebo přečin byla předpokládána mylně, a že čin je (byl) přestupkem, nebylo důvodu ke zrušení rozsudku soudu okresního a jest v důsledcích oné zásady pohlížeti na případ tak, jako kdyby nebyl vyšel z pravomoci soudu okresního a soudu krajského jakožto odvolacího ve věcech přestupkových. Důsledně zůstává obžalovaný, jedině se odvolavší, kryt proti zvýšení trestu v dalším řízení. Neměl proto nalézací soud, shledav v činu obžalovaného zase jen přestupek, vyslovovati nad obžalovaným trest přísnější, než byl vysloven rozsudkem soudu okresního. Tomu nevádí, že obžalovaný byl uznán rozsudkem krajského jako nalézacího soudu vinným přestupkem § 335 tr. zák., jehož sazba je přísnější, nežli trestní sazba § 431 tr. zák., podle něhož byl obžalovaný odsouzen soudem okresním. Rozhodno musí býti, an zákon sám takového rozdílu nečiní, že podle toho i onoho podřadění byl čin obžalovaného přestupkem, takže nebylo zákonného důvodu k použití § 475 čís. 2 tr. ř., a že se veřejný obžalobce z rozsudku okresního soudu neodvolal. V tomto ohledu bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a uložiti obžalovanému trest nepřesahující výměru trestu, uloženého mu rozsudkem okresního soudu v Karlových Varech ze dne 10. ledna 1929.

### Čís. 3806.

**Proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů (jako §§ 39, 63 tr. ř.) podat stížnost.**

**Domněle poškozený nemůže žádati, by mu byl zřízen obhájce chudých k sepsání trestního oznámení (§ 41 tr. ř.).**

(Rozh. ze dne 13. března 1930, N I 82/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací odmítl stížnost Josefa V-a do usnesení vrchního soudu v Praze ze dne 7. června 1929, jímž byla zamítnuta jeho stížnost do usnesení krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. května 1929, zamítavšího žádost Josefa V-a o zřízení zastupce chudých k sepsání trestního oznámení.

### Důvody:

Proti usnesení vrchních soudů nelze podle předpisů trestního řádu kromě zvláštních případů, jako §§ 39 a 63 tr. ř., týkající se zapsání do seznamu obhájců a povolení delegace vrchním soudem, podat stíž-